

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2017/1084**2019/EØS/4/79**

av 14. juni 2017

om endring av forordning (EU) nr. 651/2014 med hensyn til støtte til havneinfrastruktur og lufthavninfrastruktur, meldingsterskler for støtte til kultur og bevaring av kulturarv og for støtte til idretts- og flerbruksinfrastrukturer til fritidsbruk samt ordningene for regional driftsstøtte til de mest fjerntliggende regioner og om endring av forordning (EU) nr. 702/2014 med hensyn til beregning av støtteberettigede kostnader^(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til rådsforordning (EU) nr. 2015/1588 av 13. juli 2015 om anvendelse av artikkel 107 og 108 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte på visse kategorier horisontal statsstøtte⁽¹⁾, særlig artikkel 1 nr. 1 bokstav a) xiv) og artikkel 1 nr. 1 bokstav b),

etter samråd med Den rådgivende komité for statsstøtte og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Kommisjonsforordning (EU) nr. 651/2014⁽²⁾ fastsetter at visse støttekategorier er forenlige med det indre marked og unntas fra kravet om at støtten skal meldes til Kommisjonen før den tildeles. I forordning (EU) nr. 651/2014 ble det kunngjort at Kommisjonen hadde til hensikt å gjennomgå forordningens anvendelsesområde med sikte på å innlemme andre støttekategorier, særlig støtte til havneinfrastruktur og lufthavninfrastruktur, når det var innhentet tilstrekkelig erfaring.
- 2) I lys av Kommisjonens erfaringer og for å forenkle og klargjøre statsstøttereglene, redusere den administrative byrden i forbindelse med melding av ukompliserte statsstøttetiltak og gi Kommisjonen mulighet til å konsentrere seg om de mest konkurransevridende sakene, bør støtte til havneinfrastruktur og lufthavninfrastruktur omfattes av forordning (EU) nr. 651/2014.
- 3) Investeringsstøtte til regionale lufthavner med en gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk på opptil tre millioner passasjerer kan både forbedre tilgangen til visse regioner og fremme den lokale utviklingen, avhengig av den enkelte lufthavns særegenheter. En slik investeringsstøtte fremmer derfor prioriteringene i Europa 2020-strategien gjennom å bidra til ytterligere økonomisk vekst og til å nå mål av felles europeisk interesse. Erfaringene fra anvendelsen av retningslinjene for statsstøtte til lufthavner og luftfartsselskaper⁽³⁾ viser at investeringsstøtte til regionale lufthavner ikke

^(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 156 av 20.6.2017, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 185/2017 av 22. september 2017 om endring av EØS-avtalens vedlegg XV (Statsstøtte), ennå ikke kunngjort.

⁽¹⁾ EUT L 248 av 24.9.2015, s. 1.

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 651/2014 av 17. juni 2014 om erklæring av visse støttekategoriers forenlighet med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 og 108 (EUT L 187 av 26.6.2014, s. 1).

⁽³⁾ EUT C 99 av 4.4.2014, s. 3.

fører til utilbørlig konkurransevridding eller uønsket virkning på handelen, forutsatt at visse vilkår er oppfylt. Investeringstøtte til regionale lufthavner bør derfor omfattes av gruppeunntaket i forordning (EU) nr. 651/2014, forutsatt at disse vilkårene er oppfylt. Det vil ikke være hensiktsmessig å fastsette en meldingssterskel med hensyn til støttebeløpet, ettersom de konkurransemessige virkningene av et støttetiltak hovedsakelig avhenger av lufthavnens størrelse og ikke av støttebeløpet.

- 4) Vilkårene for å unnta investeringsstøtte fra meldingskravet bør ta sikte på å begrense konkurransevridding som kan undergrave like konkurransevilkår på det indre marked, særlig ved å sikre støttebeløpets forholdsmessighet. For å være forholdsmessig avpasset bør investeringsstøtte oppfylle to vilkår. Støtteintensiteten bør ikke overstige en største tillatte støtteintensitet, som varierer avhengig av lufthavnens størrelse. I tillegg bør ikke støttebeløpet overstige differansen mellom de støtteberettigede kostnadene og driftsoverskuddet av investeringen. For svært små lufthavner med opptil 200 000 passasjerer per år bør det kun kreves at investeringsstøtten oppfyller ett av disse vilkårene. Forenlighetsvilkårene bør sikre åpen og ikke-diskriminerende tilgang til infrastrukturen. Unntaket bør ikke gjelde investeringsstøtte til lufthavner som ligger i nærheten av en eksisterende lufthavn med ruteflyging, ettersom støtte til slike lufthavner innebærer en større risiko for konkurransevridding og derfor bør meldes til Kommisjonen, med unntak av støtte til svært små lufthavner med opptil 200 000 passasjerer per år, som trolig ikke vil føre til betydelig konkurransevridding.
- 5) Driftsstøtte til svært små lufthavner med opptil 200 000 passasjerer per år fører ikke til utilbørlig konkurransevridding eller uønsket virkning på handelen, forutsatt at visse vilkår er oppfylt. Forenlighetsvilkårene bør særlig sikre at støttebeløpet ikke overstiger driftstapene og en rimelig fortjeneste, og at det er åpen og ikke-diskriminerende tilgang til infrastrukturen. I tillegg bør ikke støtten gis på det vilkåret at lufthavnoperatøren inngår avtaler med ett eller flere luftfartsselskaper som gjelder lufthavnavgifter, markedsføringstilskudd eller andre økonomiske aspekter ved luftfartsselskapets virksomhet i lufthavnen. Ordninger mellom en lufthavn som har offentlige midler til rådighet, og et luftfartsselskap kan under visse omstendigheter utgjøre statsstøtte til det aktuelle luftfartsselskapet⁽¹⁾, og slik støtte bør fortsatt være fullt ut omfattet av meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3.
- 6) Sjøhavner er av strategisk betydning for å oppnå et velfungerende indre marked og styrke den økonomiske, sosiale og territoriale utjevningen, som fastsatt blant annet i Europa 2020-strategien og Kommisjonens hvitbok «Roadmap to a Single European Transport Area — Towards a competitive and resource efficient transport system»⁽²⁾. Som det ble understreket i meldingen «Ports: an engine for growth»⁽³⁾, er effektive offentlige og private investeringer en forutsetning for effektiv drift av havner i alle Unionens kystregioner. Investeringer er nødvendige, særlig for å tilpasse infrastrukturen for tilgang til havner og havneinfrastrukturen til en større og mer kompleks flåte, til bruk av infrastruktur for alternativt drivstoff og til strengere miljøkrav. Mangelen på havneinfrastruktur av høy kvalitet fører til trafikkoppopping og tilleggskostnader for avskipere, transportforetak og forbrukere.
- 7) Utviklingen av innlandshavner og deres integrering i multimodal transport er et viktig mål for Unionens transportpolitikk. Unionens regler tar uttrykkelig sikte på å styrke intermodalitet mellom transportsystemer og fremme en overgang til mer miljøvennlige transportformer, f.eks. jernbanetransport og sjøtransport / transport på innlands vannveier.
- 8) Vilkårene for å unnta støtte til havner fra meldingskravet bør ta sikte på å begrense konkurransevridding som kan undergrave like konkurransevilkår på det indre marked, særlig ved å sikre støttebeløpets forholdsmessighet. For å være forholdsmessig avpasset bør støtten oppfylle to vilkår. Støtteintensiteten bør ikke overstige en største tillatte støtteintensitet, som for sjøhavner varierer avhengig av størrelsen på investeringsprosjektet. Støttebeløpet bør dessuten ikke overstige differansen mellom de støtteberettigede kostnadene og driftsoverskuddet av investeringen, unntatt for svært små støttebeløp, der det er hensiktsmessig med en forenklet metode for å redusere den administrative byrden. Forenlighetsvilkårene bør også sikre at enhver konsesjon eller annet oppdrag til tredjemann om å bygge, oppgradere, drive eller leie havneinfrastruktur som er gitt støtte, tildeles på et konkurransepreget, gjennomskiktig, ikke-diskriminerende og betingelsesløst grunnlag, uten at dette berører unionsreglene for offentlige innkjøp og konsesjoner der de får anvendelse. Lik og ikke-diskriminerende adgang til infrastrukturen bør også sikres.

⁽¹⁾ Se særlig avsnitt 3.5 i retningslinjene for statsstøtte til lufthavner og luftfartsselskaper.

⁽²⁾ KOM(2011) 144.

⁽³⁾ KOM(2013) 295.

- 9) Investeringer som inngår i arbeidsplanene til hovednettkorridorene som ble opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1315/2013⁽¹⁾, er prosjekter av felles interesse som har en særlig strategisk betydning for Unionen. Sjøhavner som inngår i disse nettene, utgjør inn- og utførselssteder for varer som transporteres inn og ut av Unionen. Innlandshavner som inngår i disse nettene, er viktige for å kunne benytte ulike transportsystemer. Investeringer som har som formål å forbedre ytelsen til disse havnene, bør derfor kunne dra nytte av høyere meldings terskler.
- 10) I lys av erfaringene med anvendelsen av forordning (EU) nr. 651/2014 og kommisjonsforordning (EU) nr. 702/2014⁽²⁾ er det også hensiktsmessig å tilpasse visse bestemmelser i nevnte forordninger.
- 11) Særlig når det gjelder ordningene for regional driftsstøtte til de mest fjerntliggende regionene, har anvendelsen av ulike regler for kompensasjon for tilleggskostnader for transport og andre tilleggskostnader vist seg å være vanskelig i praksis og ikke hensiktsmessig for å behandle de strukturelle ulempene nevnt i traktatens artikkel 349, som fjern beliggenhet, status som øysamfunn, lite flateinnhold, vanskelig topografi og klima samt økonomisk avhengighet av få produkter, og siden disse faktorene er vedvarende og forekommer samtidig, hemmer de sterkt regionenes utvikling. Bestemmelsene bør derfor erstattes med en metode som gjelder for alle tilleggskostnader. Gjennomføringen av regionale investerings- og driftsstøttetiltak i de mest fjerntliggende regionene, som blant annet er gunstig for foretak som er aktive i fiskerisektoren, bør være i tråd med Unionens forpliktelser som følger av internasjonale avtaler som Unionen er avtalepart i. Slike regionale investerings- og driftsstøttetiltak bør derfor ikke gagne fartøyer som er involvert i ulovlig, urapportert og uregulert fiske, eller bidra til overfiske eller til en økning i fartøyers fiskekapasitet.
- 12) I lys av den begrensede negative virkningen støtte til kultur og bevaring av kulturarv og støtte til idretts- og flerbruksinfrastrukturer til fritidsbruk har på konkurransen, bør meldingstersklene for støtte på disse områdene økes.
- 13) For å forenkle beregningen av støtteberettigede kostnader i henhold til forordning (EU) nr. 651/2014 og forordning (EU) nr. 702/2014 for aktiviteter som i det minste delvis finansieres gjennom et unionsfond som tillater bruk av forenklede kostnadsalternativer, bør bestemmelsene om støtteberettigede kostnader tilpasses.
- 14) I henhold til SMB-instrumentet under Horisont 2020, som omhandlet i artikkel 22 nr. 2 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013⁽³⁾, kan prosjekter få et kvalitetsstempel fra Kommisjonen. Slike prosjekter kan, gitt deres begrensede støttebeløp på maksimalt 2,5 millioner euro per prosjekt og det faktum at de utelukkende er rettet mot små og mellomstore bedrifter, unntas fra meldingskravet i samsvar med reglene i forordning (EU) nr. 651/2014.
- 15) Forordning (EF) nr. 651/2014 og (EU) nr. 702/2014 bør derfor endres.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I forordning (EU) nr. 651/2014 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 1 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 gjøres følgende endringer:

i) Bokstav k) og l) skal lyde:

«k) Støtte til idretts- og flerbruksinfrastrukturer til fritidsbruk.

l) Støtte til lokale infrastrukturer.».

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1315/2013 av 11. desember 2013 om unionsretningslinjer for utviklingen av et transeuropeisk transportnett og om oppheving av beslutning nr. 661/2010/EU (EUT L 348 av 20.12.2013, s. 1).

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 702/2014 av 25. juni 2014 om erklæring av visse kategorier av støtte i landbrukssektoren og skogbrukssektoren og i landdistrikter som forenlige med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 og 108 (EUT L 193 av 1.7.2014, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (2014–2020) og om oppheving av beslutning nr. 1982/2006/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 104).

ii) Ny bokstav m) og n) skal lyde:

«m) Støtte til regionale lufthavner.

n) Støtte til havner.».

b) I nr. 3 skal første ledd lyde:

«Denne forordning får ikke anvendelse på

a) støtte tildelt i fiskeri- og akvakultursektoren, som er omfattet av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1379/2013(*) unntatt opplæringsstøtte, støtte til SMB-ers tilgang til finansiering, støtte på området forskning og utvikling, innovasjonsstøtte til SMB-er, støtte for vanskeligstilte arbeidstakere og funksjonshemmede arbeidstakere, regional investeringsstøtte til de mest fjerntliggende regioner og ordninger for regional driftsstøtte,

b) støtte tildelt i sektoren for primær landbruksproduksjon, unntatt regional investeringsstøtte til de mest fjerntliggende regioner, ordninger for regional driftsstøtte, støtte til rådgivning til SMB-er, risikofinansieringsstøtte, støtte til forskning og utvikling, innovasjonsstøtte til SMB-er, miljøstøtte, opplæringsstøtte og støtte for vanskeligstilte arbeidstakere og funksjonshemmede arbeidstakere,

c) støtte tildelt i sektoren for bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer i følgende tilfeller:

i) Dersom støttebeløpet er fastsatt på grunnlag av prisen på eller mengden av slike varer som kjøpes fra primærprodusenter eller bringes i omsetning av de berørte foretakene.

ii) Dersom støtten avhenger av at den delvis eller i sin helhet videreføres til primærprodusenter.

d) Støtte for å fremme nedlegging av kullgruver som ikke er konkurransedyktige, som er omfattet av rådsbeslutning 2010/787/EU(**).

e) Kategorier av regionalstøtte som omhandlet i artikkel 13.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1379/2013 av 11. desember 2013 om den felles markedsordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter, om endring av rådsforordning (EF) 1184/2006 og (EF) 1224/2009 og om oppheving av rådsforordning (EF) 104/2000 (EUT L 354 av 28.12.2013, s. 1).

(**) Rådsbeslutning 2010/787/EU av 10. desember 2010 om statsstøtte til fremming av nedlegging av kullgruver som ikke er konkurransedyktige (EUT L 336 av 21.12.2010, s. 24).».

c) I nr. 4 gjøres følgende endringer:

i) Bokstav a) skal lyde:

«a) Støtteordninger som ikke uttrykkelig utelukker utbetaling av individuell støtte til et foretak som ikke har oppfylt et krav om tilbakebetaling etter en forutgående kommisjonsbeslutning der støtten gitt av samme medlemsstat er erklært ulovlig og uforenlig med det indre marked, unntatt støtteordninger for å kompensere for skader som skyldes visse naturkatastrofer.».

ii) Bokstav c) skal lyde:

«c) Støtte til foretak i vanskeligheter, unntatt støtteordninger for å kompensere for skader som skyldes visse naturkatastrofer, ordninger for etableringsstøtte og ordninger for regional driftsstøtte, forutsatt at disse ordningene ikke behandler foretak i vanskeligheter bedre enn andre foretak.».

2) I artikkel 2 gjøres følgende endringer:

a) Nr. 39 skal lyde:

«39) «driftsoverskudd» differansen mellom diskonterte inntekter og diskonterte driftskostnader i investeringens økonomiske levetid, dersom denne differansen er positiv. Driftskostnadene omfatter kostnader som personalkostnader, materiell, innleide tjenester, kommunikasjon, energi, vedlikehold, leie, administrasjon, men utelukker avskrivningskostnader og finansieringskostnader dersom disse har vært omfattet av investeringsstøtte. Diskontering av inntekter og driftskostnader med en passende diskonteringsrente gjør det mulig å oppnå en rimelig fortjeneste.».

b) Nr. 42 skal lyde:

«42) «regional driftsstøtte» støtte til å redusere et foretaks løpende utgifter. Dette omfatter kostnadskategorier som personalkostnader, materiell, innleide tjenester, kommunikasjon, energi, vedlikehold, leie, administrasjon, men utelukker avskrivningskostnader og finansieringskostnader dersom disse inngikk i de støtteberettigede kostnadene da investeringsstøtte ble gitt.».

c) Nr. 48 skal lyde:

«48) «områder med lav befolkningstetthet» NUTS 2-regioner med færre enn 8 innbyggere per km² eller NUTS 3-region-er med færre enn 12,5 innbyggere per km² eller områder som Kommisjonen anerkjenner som slike i en enkeltbeslutning om et regionalstøttekart som gjelder på tidspunktet da støtten gis.».

d) Nytt nr. 48a skal lyde:

«48a) «områder med svært lav befolkningstetthet» NUTS 2-regioner med færre enn 8 innbyggere per km² eller områder som Kommisjonen anerkjenner som slike i en enkeltbeslutning om et regionalstøttekart som gjelder på tidspunktet da støtten gis.».

e) Nr. 55 skal lyde:

«55) «områder berettiget til driftsstøtte» en av de mest fjerntliggende regionene som omhandlet i traktatens artikkel 349, et område med lav befolkningstetthet eller et område med svært lav befolkningstetthet.».

f) Nytt nr. 61a skal lyde:

«61a) «flytting» overføring av samme eller liknende aktivitet eller del av denne fra en virksomhet hos en avtalepart i EØS-avtalen (opprinnelig virksomhet) til virksomheten der den støttede investeringen finner sted hos en annen avtalepart i EØS-avtalen (støttet virksomhet). Det foreligger en overføring dersom produktet eller tjenesten i den opprinnelige og i den støttede virksomheten tjener minst delvis samme formål og oppfyller kravene eller behovene til samme type kunder, og dersom arbeidsplasser går tapt i samme eller liknende aktivitet i en av støttemottakerens opprinnelige virksomheter i EØS.».

g) Etter nr. 143 tilføyes følgende overskrifter og nr. 144–165:

«Definisjoner som gjelder for støtte til regionale lufthavner

144) «lufthavninfrastruktur» infrastruktur og utstyr for lufthavnens levering av lufthavntjenester til luftfartsselskapene og de ulike tjenesteyterne, herunder rullebaner, terminaler, oppstillingsplattformer, taksebaner, infrastruktur for sentraliserte lufthavnrelaterte tjenester og alle andre anlegg som direkte støtter lufthavntjenestene, unntatt infrastruktur og utstyr som først og fremst er nødvendig for ikke-luftfartsrelaterte aktiviteter,

145) «luftfartsselskap» et luftfartsselskap med gyldig lisens utstedt av en medlemsstat eller et medlem av det felles europeiske luftfartsområdet i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008(*),

146) «lufthavn» en enhet eller en gruppe av enheter som driver økonomisk virksomhet i form av å yte lufthavntjenester til luftfartsselskaper,

147) «lufthavntjenester» tjenester som en lufthavn eller dens datterselskaper yter til luftfartsselskaper i form av håndtering av luftfartøyer, fra landing til avgang, og av passasjerer og gods, slik at luftfartsselskapene kan yte lufttransporttjenester, herunder levering av lufthavnrelaterte tjenester og av en infrastruktur for sentraliserte lufthavnrelaterte tjenester,

148) «gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk» et tall fastsatt på grunnlag av inngående og utgående passasjertrafikk i de to regnskapsårene forut for det året som det gis støtte for,

- 149) «infrastruktur for sentraliserte lufthavnrelaterte tjenester» infrastruktur som normalt drives av lufthavnoperatøren, og som mot betaling stilles til rådighet for de ulike yterne av lufthavnrelaterte tjenester som er aktive på flyplassen, med unntak av utstyr som eies eller drives av yterne av lufthavnrelaterte tjenester,
- 150) «høyhastighetstog» et tog som kan oppnå en hastighet på over 200 km/t,
- 151) «lufthavnrelaterte tjenester» tjenester som ytes til lufthavnbrukere på lufthavner, som beskrevet i vedlegget til rådsdirektiv 96/67/EF(**),
- 152) «ikke-luftfartsrelaterte aktiviteter» kommersielle tjenester til luftfartsselskaper eller andre brukere av lufthavnen, herunder tilleggstjenester til passasjerer, speditører eller andre tjenesteytere, utleie av kontorer og butikkløkal, bilparkering og hoteller,
- 153) «regional lufthavn» en lufthavn med en gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk på inntil 3 millioner passasjerer,

Definisjoner som gjelder for støtte til havner

- 154) «havn» et land- og sjøområde bestående av infrastruktur og utstyr som muliggjør mottak av fartøyer, lasting og lossing av fartøyer, lagring av varer, mottak og levering av nevnte varer og ombordstigning og ilandstigning av passasjerer, besetning og andre personer samt enhver annen infrastruktur som er nødvendig for transportforetak i havnen,
- 155) «sjøhavn» en havn for mottak av hovedsakelig sjøgående fartøyer,
- 156) «innlandshavn» en havn som ikke er en sjøhavn, for mottak av fartøyer for fart på innlands vannveier,
- 157) «havneinfrastruktur» infrastruktur og anlegg for levering av transportrelaterte havnetjenester, for eksempel kaiplasser til fortøyning av skip, kaifronter, moloer og flyteramper i tidevannsområder, indre havnebassenger, gjenfyllings- og landgjenvinningsområder, infrastruktur for alternativt drivstoff og infrastruktur for innsamling av avfall og lasterester fra skip,
- 158) «havneoverbygning» overflateanlegg (f.eks. til lagring), fast utstyr (f.eks. lagerbygninger og terminalbygg) og mobilt utstyr (for eksempel kraner) i en havn for levering av transportrelaterte havnetjenester,
- 159) «tilgangsinfrastruktur» enhver type infrastruktur som er nødvendig for å sikre tilgang og adkomst fra land eller sjø og elv for brukere av en havn, eller i en havn, for eksempel veier, jernbanespor, kanaler og sluser,
- 160) «mudring» fjerning av sedimenter fra bunnen av vannveien til en havn eller i en havn,
- 161) «infrastruktur for alternativt drivstoff» en stasjonær eller mobil havneinfrastruktur eller en offshorehavneinfrastruktur som gjør det mulig for en havn å forsyne fartøyer med energibærere som elektrisk kraft, hydrogen, biodrivstoff som definert i artikkel 2 bokstav i) i direktiv 2009/28/EF, syntetisk og parafinisk drivstoff, naturgass, herunder biometan, i gassform (komprimert naturgass (CNG)) og i flytende form (flytende naturgass (LNG)) og flytende petroleumsgass (LPG) som i det minste delvis fungerer som erstatning for fossile oljekilder i energiforsyningen til transport, og som har potensiale til å bidra til dekarbonisering og bedre miljøpåvirkning fra transportsektoren,
- 162) «fartøy» flytende konstruksjoner, motordrevet eller ikke, med ett eller flere deplasementskrog,
- 163) «sjøgående fartøy» et fartøy som ikke seiler utelukkende eller hovedsakelig på innlands vannveier eller i farvann innenfor eller i umiddelbar nærhet av beskyttede farvann,
- 164) «fartøy for fart på innlands vannveier» fartøyer som utelukkende eller hovedsakelig er beregnet på fart på innlands vannveier eller i farvann innenfor eller i umiddelbar nærhet av beskyttede farvann,

165) «infrastruktur for innsamling av avfall og lasterester fra skip» faste, flytende eller mobile havneanlegg som kan motta avfall eller lasterester fra skip som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/59/EF(***)).

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 av 24. september 2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet (EUT L 293 av 31.10.2008, s. 3).

(**) Rådsdirektiv 96/67/EF av 15. oktober 1996 om adgang til markedet for lufthavnrelaterte tjenester i lufthavnene i Fellesskapet (EFT L 272 av 25.10.1996, s. 36).

(***) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/59/EF av 27. november 2000 om mottaksanlegg i havner for avfall og lasterester fra skip (EFT L 332 av 28.12.2000, s. 81).».

3) I artikkel 4 nr. 1 gjøres følgende endringer:

a) Bokstav z) skal lyde:

«z) For investeringsstøtte til kultur og bevaring av kulturarv: 150 millioner euro per prosjekt. For driftsstøtte til kultur og bevaring av kulturarv: 75 millioner euro per foretak per år.».

b) Bokstav bb) skal lyde:

«bb) For investeringsstøtte til idretts- og flerbruksinfrastrukturer til fritidsbruk: 30 millioner euro eller de samlede kostnadene som overstiger 100 millioner euro per prosjekt. For driftsstøtte til idrettsinfrastruktur: 2 millioner euro per infrastruktur per år.».

c) Ny bokstav dd), ee) og ff) skal lyde:

«dd) For støtte til regionale lufthavner: støtteintensitetene og støttebeløpene fastsatt i artikkel 56a.

ee) For støtte til sjøhavner: støtteberettigede kostnader på 130 millioner euro per prosjekt (eller 150 millioner euro per prosjekt i en sjøhavn som inngår i arbeidsplanen til en hovednettkorridor som nevnt i artikkel 47 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1315/2013(*)); for mudring er et prosjekt definert som all mudring utført i løpet av ett kalenderår.

ff) For støtte til innlandshavner: støtteberettigede kostnader på 40 millioner euro per prosjekt (eller 50 millioner euro per prosjekt i en innlandshavn som inngår i arbeidsplanen til en hovednettkorridor som nevnt i artikkel 47 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1315/2013; for mudring er et prosjekt definert som all mudring utført i løpet av ett kalenderår.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1315/2013 av 11. desember 2013 om unionsretningslinjer for utviklingen av et transeuropeisk transportnett og om oppheving av beslutning nr. 661/2010/EU (EUT L 348 av 20.12.2013, s. 1).».

4) I artikkel 5 nr. 2 skal ny bokstav k) lyde:

«k) Støtte i form av salg eller leie av materielle eiendeler under markedskursen, dersom verdien er fastsatt enten ved en uavhengig sakkyndigvurdering før transaksjonen eller ved henvisning til en offentlig tilgjengelig, regelmessig oppdatert og allment akseptert referanseverdi.».

5) I artikkel 6 nr. 5 gjøres følgende endringer:

a) Bokstav a) skal lyde:

«a) Regional driftsstøtte og regional byutviklingsstøtte, dersom de relevante vilkårene fastsatt i artikkel 15 og 16 er oppfylt.».

b) Bokstav d) skal lyde:

«d) Støtte for å kompensere for tilleggskostnader for sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere og støtte for å kompensere for kostnadene for bistand til vanskeligstilte arbeidstakere, dersom de relevante vilkårene fastsatt i artikkel 34 og 35 er oppfylt.».

6) I artikkel 7 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 skal nytt punktum lyde:

«Beløpene for støtteberettigede kostnader kan beregnes i samsvar med de forenklede kostnadsalternativene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1303/2013(*), forutsatt at aktiviteten minst delvis finansieres gjennom et unionsfond som tillater bruk av disse forenklede kostnadsalternativene, og at kostnadskategorien er støtteberettiget i henhold til relevant unntaksbestemmelse.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1303/2013 av 17. desember 2013 om fastsettelse av felles bestemmelser om Det europeiske fond for regionutvikling, Det europeiske sosialfond, Utjevningsfondet, Det europeiske fond for utvikling av landdistriktene og Det europeiske hav- og fiskerifond, og om fastsettelse av alminnelige bestemmelser om Det europeiske fond for regionutvikling, Det europeiske sosialfond, Utjevningsfondet og Det europeiske hav- og fiskerifond samt om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 320).».

b) I nr. 3 skal første punktum lyde:

«Støtte som skal utbetales i fremtiden, herunder støtte som utbetales i flere rater, skal diskonteres til verdien på tidspunktet da støtten ble gitt.»

c) Nr. 4 utgår.

7) I artikkel 8 skal nytt nr. 7 lyde:

«7. Som unntak fra nr. 1–6 skal bare regional driftsstøtte til de mest fjerntliggende regionene som er gjennomført i henhold til denne forordning, tas i betraktning når det fastslås om de øvre grensene for regional driftsstøtte til de mest fjerntliggende regionene som er fastsatt i artikkel 15 nr. 4, blir overholdt.»

8) Artikkel 12 skal lyde:

«Artikkel 12

Kontroll

1. For å gi Kommisjonen mulighet til å føre kontroll med støtten som unntas fra meldingsplikten i henhold til denne forordning, skal medlemsstatene eller, når det gjelder støtte som tildeles prosjekter innenfor rammen av det europeiske territoriale samarbeidet, den medlemsstaten der forvaltningsmyndigheten befinner seg, føre detaljerte registre med de opplysningene og den støttedokumentasjonen som er nødvendig for å fastslå at alle vilkår fastsatt i denne forordning er oppfylt. De registrerte opplysningene skal oppbevares i ti år fra det tidspunktet da *ad hoc*-støtten ble tildelt, eller da den seneste støtten ble tildelt gjennom ordningen.

2. Når det gjelder ordninger der skattemessig støtte gis automatisk, for eksempel slike som bygger på støttemottakernes skattedeklarasjoner, og der det ikke foreligger noen forutgående kontroll av at alle forenlighetsvilkår er oppfylt for hver støttemottaker, skal medlemsstatene regelmessig kontrollere minst i ettertid og gjennom et utvalg at alle forenlighetsvilkår er oppfylt, og trekke nødvendige konklusjoner. Medlemsstatene skal oppbevare detaljerte registre over kontrollene i minst ti år fra datoen for kontrollene.

3. Kommisjonen kan anmode hver medlemsstat om å oversende alle opplysninger og støttedokumenter som Kommisjonen anser som nødvendige for å kunne kontrollere anvendelsen av denne forordning, herunder opplysningene nevnt i nr. 1 og 2. Den berørte medlemsstaten skal framlegge for Kommisjonen de opplysningene og støttedokumentene som det blir anmodet om, innen en frist på 20 virkedager fra mottak av anmodningen, eller innen en lengre frist som fastsatt i anmodningen.».

9) Artikkel 13 skal lyde:

«Artikkel 13

Virkeområde for regionalstøtte

Denne forordning får ikke anvendelse på

- a) støtte for fremming av virksomhet innen stål-, kull-, skipsbyggings- eller kunstfibersektoren,

- b) støtte til transportsektoren samt tilhørende infrastruktur, og støtte til energiproduksjon, -distribusjon og -infrastruktur, unntatt for regional investeringsstøtte i de mest fjerntliggende regioner og ordningene for regional driftsstøtte,
- c) regionalstøtte i form av ordninger som er rettet mot et begrenset antall særskilte sektorer for økonomisk virksomhet. Ordninger som er rettet mot turisme, bredbåndsinfrastrukturer eller bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer, anses ikke som rettet mot særskilte sektorer for økonomisk virksomhet,
- d) regional driftsstøtte som gis til foretak med hovedvirksomheter som omfattes av næringshovedområde K «Finansierings- og forsikringsvirksomhet» i NACE Rev. 2, eller til foretak som utøver virksomhet innenfor et konsern, med hovedvirksomhet som omfattes av næringsgruppe 70.10 «Hovedkontortjenester» eller næringsgruppe 70.22 «Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning» i NACE Rev. 2.».
- 10) I artikkel 14 gjøres følgende endringer:
- a) I nr. 6 annet ledd skal første punktum lyde:
- «Ved erverv av eiendelene til en virksomhet i henhold til artikkel 2 nr. 49 eller 51 skal bare kostnaden ved kjøp av eiendeler fra tredjemann uten tilknytning til kjøperen tas i betraktning.».
- b) I nr. 7 skal første punktum lyde:
- «For støtte tildelt store foretak for en grunnleggende endring av produksjonsprosessen skal de støtteberettigede kostnadene overstige avskrivningen i de tre foregående regnskapsårene av eiendelene som er knyttet til virksomheten som skal moderniseres.».
- c) Nytt nr. 16 og 17 skal lyde:
- «16. Støttemottakeren skal bekrefte at den ikke har gjennomført en flytting til den virksomheten der førsteinvesteringen som det søkes om støtte til, skal finne sted, i løpet av de to siste årene før søknaden om støtte, og den skal forplikte seg til at den ikke vil gjøre dette innen to år etter at førsteinvesteringen som det søkes om støtte til, er gjennomført.
17. I fiskeri- og akvakultursektoren skal det ikke gis støtte til foretak som har begått en eller flere av overtredelsene angitt i artikkel 10 nr. 1 bokstav a)–d) og artikkel 10 nr. 3 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 508/2014(*), og for aktivitetene omhandlet i artikkel 11 i nevnte forordning.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 508/2014 av 15. mai 2014 om Det europeiske hav- og fiskerifond og om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 2328/2003, (EF) nr. 861/2006, (EF) nr. 1198/2006 og (EF) nr. 791/2007 samt europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1255/2011 (EUT L 149 av 20.5.2014, s. 1).».

- 11) Artikkel 15 skal lyde:

«Artikkel 15

Regional driftsstøtte

1. Ordninger for regional driftsstøtte til de mest fjerntliggende regionene, områder med lav befolkningstetthet og områder med svært lav befolkningstetthet skal anses som forenlige med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 nr. 3 og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3, forutsatt at vilkårene i denne artikkel og i kapittel I er oppfylt.
2. I områder med lav befolkningstetthet skal ordningene for regional driftsstøtte kompensere for tilleggs kostnader for transport av varer som er produsert i områder berettiget til driftsstøtte, samt tilleggs kostnader for transport av varer som bearbeides videre i disse områdene, på følgende vilkår:
  - a) Støtten kan på forhånd kvantifiseres objektivt på grunnlag av et fast beløp eller per tonn/kilometer eller en annen relevant enhet.
  - b) Tilleggs kostnadene for transport beregnes på grunnlag av transportveien for varene innenfor den berørte medlemsstats nasjonale grenser, ved bruk av de transportmidlene som gir de laveste kostnadene for støttmottakeren.

Støtteintensiteten skal ikke overstige 100 % av tilleggskostnadene for transport som fastsatt i dette nummer.

3. I områder med svært lav befolkningstetthet skal ordningene for regional driftsstøtte forhindre eller redusere avfolkning på følgende vilkår:

- a) Støttemottakerne utøver sin økonomiske virksomhet i det berørte området.
- b) Det årlige støttebeløpet per støttemottaker, uansett driftsstøtteordning, overstiger ikke 20 % av støttemottakerens årlige arbeidskraftkostnader i det berørte området.

4. I de mest fjerntliggende regionene skal driftsstøtteordningene kompensere for tilleggskostnader for drift påløpt i disse regionene som en direkte følge av en eller flere av de vedvarende begrensningene som er omhandlet i traktatens artikkel 349, dersom støttemottakerne utøver sin økonomiske virksomhet i en av de mest fjerntliggende regionene, og forutsatt at det årlige støttebeløpet per støttemottaker, uansett driftsstøtteordning som gjennomføres i henhold til denne forordning, ikke overstiger noen av følgende prosentdel:

- a) 35 % av det årlige bruttoproduktet som støttemottakeren skaper i den berørte fjerntliggende regionen.
- b) 40 % av støttemottakerens årlige arbeidskraftkostnader i den berørte fjerntliggende regionen.
- c) 30 % av støttemottakerens årlige omsetning i den berørte fjerntliggende regionen.».

12) I artikkel 21 nr. 16 gjøres følgende endringer:

a) Innledningen skal lyde:

«Et risikofinansieringstiltak som gir garantier eller lån til støtteberettigede foretak eller omfatter investeringer med egenkapital lignende midler strukturert som gjeld i støtteberettigede foretak, skal oppfylle følgende vilkår:».

b) Bokstav b) skal lyde:

«b) I forbindelse med lån og investeringer med egenkapital lignende midler strukturert som gjeld tas det hensyn til instrumentets nominelle beløp ved beregning av det høyeste investeringsbeløpet i henhold til nr. 9.».

13) Artikkel 22 nr. 2 skal lyde:

«2. Støtteberettigede foretak skal være unoterte små bedrifter, opptil fem år etter registrering, som oppfyller følgende vilkår:

- a) De har ikke tatt over virksomheten til et annet foretak.
- b) De har ennå ikke utbetalt overskudd.
- c) De er ikke opprettet gjennom fusjon.

For støtteberettigede foretak som ikke er omfattet av registreringsplikt, kan denne femårsperioden anses å begynne på det tidspunktet da foretaket enten igangsetter sin økonomiske virksomhet eller skal betale skatt av sin økonomiske virksomhet.

Som unntak fra første ledd bokstav c) skal foretak som er opprettet gjennom en fusjon mellom foretak som er berettiget til støtte i henhold til denne artikkel, også være støtteberettigede foretak i opptil fem år fra registreringsdatoen til det eldste foretaket som deltar i fusjonen.».

14) Artikkel 25 nr. 1 skal lyde:

«1. Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter, herunder prosjekter som har fått et kvalitetsstempel i henhold til SMB-instrumentet under Horisont 2020, skal anses som forenlig med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 nr. 3 og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3, forutsatt at vilkårene i denne artikkel og i kapittel I er oppfylt.».

15) I artikkel 31 nr. 3 skal bokstav b) lyde:

«b) Driftskostnader for opplæringspersonale og opplæringsdeltakere i direkte tilknytning til opplæringsprosjektet, for eksempel reisekostnader, innkvarteringskostnader, materiell og forsyninger som er direkte knyttet til prosjektet, avskrivning av verktøy og utstyr, i den utstrekning de utelukkende brukes til opplæringsprosjektet.».

16) I artikkel 52 skal nytt nr. 2a lyde:

«2a. Som et alternativ til å beregne støtteberettigede kostnader som fastsatt i nr. 2 kan høyeste støttebeløp for et prosjekt utarbeides på grunnlag av den konkurransebaserte utvelgingsprosessen fastsatt i nr. 4.».

17) I artikkel 53 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 2 skal bokstav a) lyde:

«a) Museer, arkiver, biblioteker, kultursentre og -steder, teatre, kinoer, operaer, konserthus, andre organisasjoner for utøvende kunst, filmarkiver og andre lignende infrastrukturer, organisasjoner og institusjoner på kunst- og kulturområdet.».

b) Nr. 8 skal lyde:

«8. Når det gjelder støtte som ikke overstiger 2 million euro, kan det høyeste støttebeløpet fastsettes til 80 % av de støtteberettigede kostnadene, som et alternativ til å anvende metoden omhandlet i nr. 6 og 7.».

c) I nr. 9 skal første punktum lyde:

Når det gjelder aktivitetene omhandlet i nr. 2 bokstav f), skal høyeste støttebeløp ikke overstige verken differansen mellom de støtteberettigede kostnadene og prosjektets diskonterte inntekter eller 70 % av de støtteberettigede kostnadene.».

18) I artikkel 54 nr. 4 skal annet ledd lyde:

«I begge tilfeller skal det høyeste utgiftsnivået som er omfattet av forpliktelse om territoriell bruk av midler, under ingen omstendigheter overstige 80 % av det samlede produksjonsbudsjettet.

For at prosjekter skal være berettiget til støtte, kan en medlemsstat også kreve et minstenivå av produksjonsvirksomhet i det berørte territoriet, men dette nivået skal ikke overstige 50 % av det samlede produksjonsbudsjettet.».

19) Artikkel 55 nr. 12 skal lyde:

«12. Når det gjelder støtte som ikke overstiger 2 million euro, kan det høyeste støttebeløpet fastsettes til 80 % av de støtteberettigede kostnadene, som et alternativ til å anvende metoden omhandlet i nr. 10 og 11.».

20) Følgende avsnitt 14 og 15 innsettes etter artikkel 56:

«AVSNITT 14

Støtte til regionale lufthavner

Artikkel 56a

Støtte til regionale lufthavner

1. Investeringsstøtte til en lufthavn skal anses som forenlig med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 nr. 3 og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 3–14 i denne artikkel og i kapittel I er oppfylt.

2. Driftsstøtte til en lufthavn skal anses som forenlig med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 nr. 3 og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 3, 4, 10 og 15–18 i denne artikkel og i kapittel I er oppfylt.

3. Lufthavnen skal være åpen for alle potensielle brukere. Ved fysisk begrensning av kapasitet skal tildelingen skje på grunnlag av relevante, objektive, gjennomsiktede og ikke-diskriminerende kriterier.

4. Det skal ikke gis støtte til flytting av eksisterende lufthavner eller til etablering av en ny passasjerlufthavn, herunder ombygging av eksisterende landingsplass til en passasjerlufthavn.

5. Den berørte investeringen skal ikke overstige det som er nødvendig for å håndtere forventet trafikk på mellomlang sikt på grunnlag av rimelige trafikkprognoser.
6. Det skal ikke gis investeringsstøtte til en lufthavn som ligger innenfor 100 km eller 60 minutters reisetid med bil, buss, tog eller høyhastighetstog fra en eksisterende lufthavn med ruteflyging i henhold til artikkel 2 nr. 16 i forordning (EF) nr. 1008/2008.
7. Nr. 5 og 6 får ikke anvendelse på lufthavner med en gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk på opptil 200 000 passasjerer i de to regnskapsårene før året da støtten faktisk gis, forutsatt at investeringsstøtten ikke forventes å føre til at lufthavnen øker sin gjennomsnittlige årlige passasjertrafikk til over 200 000 passasjerer i løpet av to regnskapsår etter at støtten ble gitt. Investeringsstøtte gitt til slike lufthavner skal overholde enten nr. 11 eller nr. 13 og 14.
8. Nr. 6 får ikke anvendelse dersom investeringsstøtten gis til en lufthavn som ligger innenfor 100 kilometer fra eksisterende lufthavner med ruteflyging i henhold til artikkel 2 nr. 16 i forordning (EF) nr. 1008/2008, forutsatt at ruten mellom hver av disse andre eksisterende lufthavnene og lufthavnen som mottar støtte, nødvendigvis innebærer enten sjøtransport med en samlet reisetid på minst 90 minutter eller lufttransport.
9. Det skal ikke gis investeringsstøtte til lufthavner med en gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk på mer enn tre millioner passasjerer i de to regnskapsårene før året da støtten faktisk gis. Investeringsstøtten skal ikke forventes å føre til at lufthavnen øker sin gjennomsnittlige årlige trafikk til over tre millioner passasjerer i løpet av to regnskapsår etter at støtten ble gitt.
10. Det skal ikke gis støtte til lufthavner med en gjennomsnittlig årlig godstrafikk på mer enn 200 000 tonn i de to regnskapsårene før året da støtten faktisk gis. Støtten skal ikke forventes å føre til at lufthavnen øke sin gjennomsnittlige årlige godstrafikk til over 200 000 tonn i løpet av to regnskapsår etter at støtten ble gitt.
11. Investeringsstøttebeløpet skal ikke overstige differansen mellom de støtteberettigede kostnadene og driftsoverskuddet for investeringen. Driftsoverskuddet skal trekkes fra de støtteberettigede kostnadene på forhånd, på grunnlag av rimelige forventninger, eller gjennom en tilbakebetalingsordning.
12. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene knyttet til investeringer i lufthavnen, herunder planleggingskostnader.
13. Investeringsstøttebeløpet skal ikke overstige
  - a) 50 % av de støtteberettigede kostnadene for lufthavner med en gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk på én til tre millioner passasjerer i de to regnskapsårene før året da støtten faktisk gis,
  - b) 75 % av de støtteberettigede kostnadene for lufthavner med en gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk på opptil én million passasjerer i de to regnskapsårene før året da støtten faktisk gis.
14. Høyeste støtteintensitet fastsatt i nr. 13 kan økes med 20 prosentpoeng for lufthavner i fjernliggende regioner.
15. Det skal ikke gis driftsstøtte til lufthavner med en gjennomsnittlig årlig passasjertrafikk på mer enn 200 000 passasjerer i de to regnskapsårene før året da støtten faktisk gis.
16. Driftsstøttebeløpet skal ikke overstige det som er nødvendig for å dekke driftstapene og en rimelig fortjeneste i den relevante perioden. Støtten skal gis enten i form av periodiske utbetalinger fastsatt på forhånd, som ikke skal økes i den perioden støtten gis, eller i form av beløp fastsatt i ettertid på grunnlag av konstaterte driftstap.
17. Driftsstøtte skal ikke utbetales for et kalenderår der den årlige passasjertrafikken for lufthavnen overstiger 200 000 passasjerer.

18. Tildelingen av driftsstøtten skal ikke gjøres betinget av inngåelse av avtaler med bestemte luftfartsselskaper om lufthavnavgifter, markedsføringstilskudd eller andre økonomiske aspekter ved luftfartsselskapets virksomhet på den berørte lufthavnen.

AVSNITT 15

Støtte til havner

Artikkel 56b

Støtte til sjøhavner

1. Støtte til sjøhavner skal anses som forenlig med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 nr. 3 og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3, forutsatt at vilkårene i denne artikkel og i kapittel I er oppfylt.

2. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene, herunder planleggingskostnadene, for

- a) investeringer i bygging, utskifting eller oppgradering av havneinfrastruktur,
- b) investeringer i bygging, utskifting eller oppgradering av tilgangsinfrastruktur,
- c) mudring.

3. Kostnader knyttet til ikke-transportrelaterte aktiviteter, herunder aktive industriproduksjonsanlegg i en havn, kon-torer eller butikker, og for havneoverbygninger skal ikke være støtteberettigede kostnader.

4. Støttebeløpet skal ikke overstige differansen mellom de støtteberettigede kostnadene og driftsoverskuddet for investeringen eller mudringen. Driftsoverskuddet skal trekkes fra de støtteberettigede kostnadene på forhånd, på grunnlag av rimelige forventninger, eller gjennom en tilbakebetalingsordning.

5. Støtteintensiteten per investering nevnt i nr. 2 bokstav a) skal ikke overstige

- a) 100 % av de støtteberettigede kostnadene dersom de samlede støtteberettigede kostnadene for prosjektet er høyst 20 millioner euro,
- b) 80 % av de støtteberettigede kostnadene dersom de samlede støtteberettigede kostnadene for prosjektet er over 20 millioner euro og høyst 50 millioner euro,
- c) 60 % av de støtteberettigede kostnadene dersom de samlede støtteberettigede kostnadene for prosjektet er over 50 millioner euro og høyst beløpet fastsatt i artikkel 4 nr. 1 bokstav ee).

Støtteintensiteten skal ikke overstige 100 % av de støtteberettigede kostnadene fastsatt i nr. 2 bokstav b) og c) opp til beløpet fastsatt i artikkel 4 nr. 1 bokstav ee).

6. Støtteintensitetene fastsatt i nr. 5 første ledd bokstav b) og c) kan økes med 10 prosentpoeng for investeringer i støtteområder som oppfyller vilkårene i traktatens artikkel 107 nr. 3 bokstav a), og med 5 prosentpoeng for investeringer i støtteområder som oppfyller vilkårene i traktatens artikkel 107 nr. 3 bokstav c).

7. Enhver konsesjon eller annet oppdrag til tredjemann om å bygge, oppgradere, drive eller leie havneinfrastruktur som er gitt støtte, skal tildeles på et konkurransepreget, gjennomskiktig, ikke-diskriminerende og betingelsesløst grunnlag.

8. Den støttede havneinfrastrukturen skal gjøres tilgjengelig for interesserte brukere på et likeverdig og ikke-diskriminerende grunnlag og på markedsvilkår.

9. Når det gjelder støtte som ikke overstiger 5 millioner euro, kan det høyeste støttebeløpet fastsettes til 80 % av de støtteberettigede kostnadene, som et alternativ til å anvende metoden omhandlet i nr. 4, 5 og 6.

Artikkel 56c

Støtte til innlandshavner

1. Støtte til innlandshavner skal anses som forenlig med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 nr. 3 og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3, forutsatt at vilkårene i denne artikkel og i kapittel I er oppfylt.

2. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene, herunder planleggingskostnadene, for
    - a) investeringer i bygging, utskifting eller oppgradering av havneinfrastruktur,
    - b) investeringer i bygging, utskifting eller oppgradering av tilgangsinfrastruktur,
    - c) mudring.
  3. Kostnader knyttet til ikke-transportrelaterte aktiviteter, herunder aktive industriproduksjonsanlegg i en havn, kontorer eller butikker, og for havneoverbygninger skal ikke være støtteberettigede kostnader.
  4. Støttebeløpet skal ikke overstige differansen mellom de støtteberettigede kostnadene og driftsoverskuddet for investeringen eller mudringen. Driftsoverskuddet skal trekkes fra de støtteberettigede kostnadene på forhånd, på grunnlag av rimelige forventninger, eller gjennom en tilbakebetalingsordning.
  5. Høyeste støtteintensitet skal ikke overstige 100 % av de støtteberettigede kostnadene opp til beløpet fastsatt i artikkel 4 nr. 1 bokstav ff).
  6. Enhver konsesjon eller annet oppdrag til tredjemann om å bygge, oppgradere, drive eller leie havneinfrastruktur som er gitt støtte, skal tildeles på et konkurransepreget, gjennomsliktig, ikke-diskriminerende og betingelsesløst grunnlag.
  7. Den støttede havneinfrastrukturen skal gjøres tilgjengelig for interesserte brukere på et likeverdig og ikke-diskriminerende grunnlag og på markedsvilkår.
  8. Når det gjelder støtte som ikke overstiger 2 million euro, kan det høyeste støttebeløpet fastsettes til 80 % av de støtteberettigede kostnadene, som et alternativ til å anvende metoden omhandlet i nr. 4 og 5.».
- 21) I artikkel 58 gjøres følgende endringer:
- a) Nr. 1 skal lyde:

«1. Denne forordning får anvendelse på individuell støtte som gis før de respektive bestemmelsene i denne forordning har trådt i kraft, dersom støtten oppfyller alle vilkårene fastsatt i denne forordning, med unntak av artikkel 9.».
  - b) Nytt nr. 3a skal lyde:

«3a. Individuell støtte som gis mellom 1. juli 2014 og 9. juli 2017 i samsvar med bestemmelsene i denne forordning slik den lød på det tidspunktet støtten ble tildelt, skal anses som forenlig med det indre marked og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3. Individuell støtte som gis før 1. juli 2014 i samsvar med bestemmelsene i denne forordning, med unntak av artikkel 9, slik den lød enten før eller etter 10. juli 2017, skal anses som forenlig med det indre marked og skal unntas fra meldingskravet i traktatens artikkel 108 nr. 3.».
  - c) Nytt nr. 5 skal lyde:

«5. Dersom denne forordning endres, skal enhver støtteordning som er unntatt ved denne forordning slik den lød på tidspunktet for ordningens ikrafttredelse, fortsatt være unntatt i en tilpasningsperiode på seks måneder.».
- 22) Vedlegg II del II erstattes med teksten i vedlegget til denne forordning.
- 23) I vedlegg III gjøres følgende endringer:
- a) Fotnote 2 skal lyde:

«⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1893/2006 av 20. desember 2006 om innføring av en standard for næringsgruppering NACE Revisjon 2, og om endring av rådsforordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger innenfor særlige statistikkområder (EUT L 393 av 30.12.2006, s. 1).».
  - b) I fotnote 3 skal første punktum lyde:

«Bruttotilskuddsekvivalent eller, for tiltak i henhold til artikkel 16, 21, 22 eller 39 i denne forordning, investeringsbeløpet.».

Artikkel 2

I artikkel 7 nr. 1 i forordning (EU) nr. 702/2014 skal nytt punktum lyde:

«Beløpene for støtteberettigede kostnader kan beregnes i samsvar med de forenklede kostnadsalternativene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1303/2013(*), forutsatt at aktiviteten minst delvis finansieres gjennom Det europeiske fond for utvikling av landdistriktene, og at kostnadskategorien er støtteberettiget i henhold til relevant unntaksbestemmelse.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1303/2013 av 17. desember 2013 om fastsettelse av felles bestemmelser om Det europeiske fond for regionutvikling, Det europeiske sosialfond, Utjevningsfondet, Det europeiske fond for utvikling av landdistriktene og Det europeiske hav- og fiskerifond, og om fastsettelse av alminnelige bestemmelser om Det europeiske fond for regionutvikling, Det europeiske sosialfond, Utjevningsfondet og Det europeiske hav- og fiskerifond samt om oppheving av rådsforordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 320).».

Artikkel 3

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 14. juni 2017.

For Kommisjonen

Margrethe VESTAGER

Medlem av Kommisjonen

_____

VEDLEGG

«DEL II

Oversendes gjennom Komisjonens IT-system som fastsatt i artikkel 11

Angi de bestemmelsene i gruppeunntaksforordningen som støttetiltaket gjennomføres etter.

Hovedmål – allmenne mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteintensitet i prosent eller høyeste årlige støttebeløp i nasjonal valuta (fullstendig beløp)	SMB-er – bonuser i %	
Regionalstøtte – investeringsstøtte ⁽¹⁾ (artikkel 14)	☐ Støtteordning	... %	... %	
	☐ Ad hoc-støtte	... %	... %	
Regionalstøtte – driftsstøtte (artikkel 15)	☐ Transportkostnader for varer i støtteberettigede områder (artikkel 15 nr. 2 bokstav a))	... %	... %	
	☐ Tilleggs kostnader i fjerntliggende regioner (artikkel 15 nr. 2 bokstav b))	... %	... %	
☐ Regional byutviklingsstøtte (artikkel 16)		... nasjonal valuta	... %	
Støtte til SMB-er (artikkel 17–20)	☐ Investeringsstøtte til SMB-er (artikkel 17)	... %	... %	
	☐ Støtte til rådgivningstjenester til SMB-er (artikkel 18)	... %	... %	
	☐ Støtte til SMB-ers deltaking på messer (artikkel 19)	... %	... %	
	☐ Støtte til SMB-ers samarbeidskostnader knyttet til deltaking i prosjekter innenfor rammen av det europeiske territoriale samarbeidet (artikkel 20)	... %	... %	
Støtte til SMB-er – SMB-ers tilgang til finansiering (artikkel 21 og 22)	☐ Risikofinansieringsstøtte (artikkel 21)	... nasjonal valuta	... %	
	☐ Støtte til nyetablerte foretak (artikkel 22)	... nasjonal valuta	... %	
☐ Støtte til SMB-er – støtte til alternative handelsplasser som har SMB-er som spesialområde (artikkel 23)		... %; dersom støtten gis i form av etableringsstøtte: ... nasjonal valuta	... %	
☐ Støtte til SMB-er – støtte til kostnader knyttet til forundersøkelser (artikkel 24)		... %	... %	
Støtte til forskning og utvikling og innovasjon (artikkel 25–30)	Støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter (artikkel 25)	☐ Grunnforskning (artikkel 25 nr. 2 bokstav a))	... %	... %
		☐ Industriell forskning (artikkel 25 nr. 2 bokstav b))	... %	... %
		☐ Eksperimentell utvikling (artikkel 25 nr. 2 bokstav c))	... %	... %
		☐ Forundersøkelser (artikkel 25 nr. 2 bokstav d))	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til forskningsinfrastrukturer (artikkel 26)		... %	... %

Hovedmål – allmenne mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteintensitet i prosent eller høyeste årlige støttebeløp i nasjonal valuta (fullstendig beløp)	SMB-er – bonuser i %
	☐ Støtte til innovasjonsklynger (artikkel 27)	... %	... %
	☐ Innovasjonsstøtte til SMB-er (artikkel 28)	... %	... %
	☐ Støtte til prosess- og organisasjonsinnovasjon (artikkel 29)	... %	... %
	☐ Støtte til forskning og utvikling i fiskeri- og akvakultursektoren (artikkel 30)	... %	... %
☐ Opplæringsstøtte (artikkel 31)		... %	... %
Støtte for vanskeligstilte arbeidstakere og for funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 32–35)	☐ Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere (artikkel 32)	... %	... %
	☐ Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 33)	... %	... %
	☐ Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene for sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 34)	... %	... %
	☐ Støtte beregnet på å kompensere for kostnadene for bistand til vanskeligstilte arbeidstakere (artikkel 35)	... %	... %
Støtte til miljøvern (artikkel 36–49)	☐ Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå lenger enn EU-standardene for miljøvern eller å heve miljøvernnivået i fravær av EU-standarder (artikkel 36)	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til tidlig tilpasning til framtidige EU-standarder (artikkel 37)	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til energieffektivitetstiltak (artikkel 38)	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til energieffektivitetsprosjekter i bygninger (artikkel 39)	... nasjonal valuta	... %
	☐ Investeringsstøtte til høyeffektiv kraftvarme (artikkel 40)	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til fremming av energi fra fornybare kilder (artikkel 41)	... %	... %
	☐ Driftsstøtte til fremming av elektrisitet fra fornybare kilder (artikkel 42)	... %	... %
	☐ Driftsstøtte til fremming av energi fra fornybare kilder i små anlegg (artikkel 43)	... %	... %
☐ Støtte i form av nedsatte miljøavgifter i henhold til direktiv 2003/96/EF (artikkel 44)	... %	... %	

Hovedmål – allmenne mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteintensitet i prosent eller høyeste årlige støttebeløp i nasjonal valuta (fullstendig beløp)	SMB-er – bonuser i %
	☐ Investeringsstøtte til sanering av forurensede områder (artikkel 45)	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til energieffektiv fjernvarme og fjernkjøling (artikkel 46)	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til gjenvinning og ombruk av avfall (artikkel 47)	... %	... %
	☐ Investeringsstøtte til energiinfrastruktur (artikkel 48)	... %	... %
	☐ Støtte til miljøundersøkelser (artikkel 49)	... %	... %
☐ Støtte for å kompensere for skader som skyldes visse naturkatastrofer (artikkel 50)	Høyeste støtteintensitet	... %	... %
	Type naturkatastrofe	☐ jordskjelv ☐ snøskred ☐ jordskred ☐ flom ☐ tornado ☐ orkan ☐ vulkanutbrudd ☐ skogbrann	
	Datoen da naturkatastrofen inntraff	dd/mm/åååå til dd/mm/åååå	
☐ Sosialstøtte til transport for personer bosatt i fjerntliggende regioner (artikkel 51)		... %	... %
☐ Støtte til bredbåndsinfrastrukturer (artikkel 52)		... nasjonal valuta	... %
☐ Støtte til kultur og bevaring av kulturarv (artikkel 53)		... %	... %
☐ Støtteordninger for audiovisuelle verker (artikkel 54)			
		... %	... %
☐ Støtte til idretts- og flerbruksinfrastrukturer til fritidsbruk (artikkel 55)		... %	... %
☐ Investeringsstøtte til lokale infrastrukturer (artikkel 56)		... %	... %
☐ Støtte til regionale lufthavner (artikkel 56a)		... %	... %
☐ Støtte til sjøhavner (artikkel 56b)		... %	... %
☐ Støtte til innlandshavner (artikkel 56c)		... %	... %

(¹) Ved *ad hoc*-regionalstøtte i tillegg til støtte som gis i henhold til en støtteordning, angis både den støtteintensiteten som gis i henhold til støtteordningen, og intensiteten av *ad hoc*-støtte.»